

PWYLLGOR RHANBARTH DE DWYRAIN CYMRU

BLAENRAGLEN WAITH A DULLIAU GWEITHIO

Cefndir

1. Bellach sefydlwyd pedwar pwyllgor rhanbarth gan y Cynulliad yn unol â Rheol Sefydlog 10. Mae Pwyllgor De Dwyrain Cymru yn cynnwys [ychwaneger y siroedd o Reol Sefydlog 10.1].
2. Swyddogaeth y pwyllgorau rhanbarth, fel y'i nodir yn Rheol Sefydlog 10, yw cynghori'r Cynulliad am:
 - faterion sy'n effeithio ar eu rhanbarthau;
 - effaith polisïau'r Cynulliad yn y rhanbarthau hynny; a
 - gwaith cyrff cyhoeddus yn y rhanbarthau.

Yn unol â Deddf Llywodraeth Cymru, sylwer mai rôl ymgynghorol yn unig sydd i'r pwyllgorau rhanbarthol.

3. Mae Rheol Sefydlog 10 hefyd yn nodi y dylai pob pwyllgor rhanbarth gyfarfod yn ei ranbarth o leiaf ddwywaith bob blwyddyn, ac y bydd ganddo'r per i ethol ei gadeirydd a phenderfynu ar ei raglen waith. Ar gais unrhyw ddau o'i aelodau, gall pwyllgor rhanbarth hefyd benderfynu cynnwys eitem o fusnes ar agenda cyfarfod penodol yn y dyfodol.

Blaenraglen waith

4. Yn wahanol i'r pwyllgorau pwnc, nid oes gofyniad ffurfiol i'r pwyllgorau rhanbarth fod â blaenraglen waith. Serch hynny, cynigir y dylai Pwyllgor Rhanbarth De Dwyrain Cymru fabwysiadu'r arfer hwn, er mwyn helpu'r Aelodau a'r swyddogion i gynllunio busnes y Pwyllgor at y dyfodol ac i hysbysu cyrff cyhoeddus am fusnes a fydd yn codi yn y dyfodol.
5. Mater i'r pwyllgorau rhanbarth fydd penderfynu ar gynnwys y flaenraglen waith. Fodd bynnag, bydd angen iddynt osgoi dyblygu gwaith y pwyllgorau pwnc, a chanolbwyntio ar faterion lleol. Er enghraifft, bydd pwyllgorau rhanbarth mewn lle da i ategu gwaith y pwyllgorau pwnc trwy ystyried effaith polisïau Cymru gyfan ar yr ardal leol, a gwerthuso eu heffeithiolrwydd. Bydd pwyllgorau rhanbarth hefyd mewn lle da i ystyried materion

trawsbynciol, er enghraifft, datblygiad cynaliadwy, ar y lefel leol.

6. Mae hyn yn golygu y byddai'r Pwyllgor, o bosibl, yn dymuno pennu un neu ddau faes sydd o bwys arbennig i'r rhanbarth, y gallai eu hystyried mewn dyfnder mewn mwy nag un cyfarfod. Wrth ddewis y materion hyn, mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor yn dymuno ystyried y blaneraglenni gwaith sy'n cael eu datblygu gan y pwyllgorau pwnc ar hyn o bryd. Drwy wneud hyn, bydd y Pwyllgor yn gallu cyfrannu yn y ffordd fwyaf effeithiol i ddatblygiad polisiau'r Cynulliad trwy gyfrannu at waith y pwyllgor pwnc perthnasol.

7. Pwrpas yr awgrym hwn yw rhoi canolbwynt i drafodaethau'r Pwyllgor yn hytrach na chyfyngu arnynt. Bydd cyfle gan yr Aelodau o hyd i drafod yr holl faterion sy'n bwysig i'r ardal. Bydd y rhain, yn ddi-os, yn cynnwys amrediad llawn cyfrifoldebau'r Cynulliad.

8. Bydd y Pwyllgor hefyd yn dymuno ystyried ei berthynas â'r cyrff cyhoeddus sy'n gweithredu yn ei ardal. Eto, bydd angen sicrhau bod gwaith y Pwyllgor yn ategu gwaith y pwyllgorau pwnc, a fydd yn monitro effeithiolrwydd y Cyrff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad sy'n gweithredu o fewn eu meysydd pwnc.

9. Hyd yn hyn mae'r Clerc wedi cael un awgrym am fater i'w drafod yn y flaen-raglen waith (sef y Gronfa Ddatblygu Rhanbarthol Ewropeaidd). Mae'n sicr y bydd yr Aelodau am godi syniadau eraill yn y cyfarfod. Tybir y bydd y Pwyllgor yn cynnal chwe chyfarfod ffurfiol y flwyddyn, sef ym mis Hydref, Rhagfyr, Ionawr, Mawrth, Mai a Gorffennaf.

Dulliau gweithio

10. Bydd y pwyllgorau rhanbarth yn fodd i feithrin cysylltiadau hanfodol rhwng y Cynulliad a chymunedau lleol. Cynigir y dylai cyfarfodydd ffurfiol y Pwyllgor gael eu cynnal ar draws y Rhanbarth.

11. Mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor yn dymuno cynnal sesiynau eraill, naill gyda'r cyrff cyhoeddus neu leol, ar draws y rhanbarth. Gellid trefnu'r sesiynau hyn yn ystod y misoedd pan na chynhelir cyfarfodydd ffurfiol o'r Pwyllgor. Mae yna nifer o batrymau y gellir eu mabwysiadu ar gyfer y digwyddiadau hyn. Un posibilrwydd yw y byddai grwpiau o Aelodau'r Pwyllgor yn cynnal cyfarfodydd anffurfiol yn eu hardaloedd, mewn mannau cyfarfod lleol megis canolfannau cymunedol, neuaddau pentref neu hyd yn oed mewn ysgolion.

12. Wrth drafod y ffordd orau o feithrin cysylltiadau â chymunedau lleol, bydd angen i'r pwyllgor ystyried a ddylid trefnu'r cyfryw gysylltiadau ar sail eithaf ffurfiol, a'r Clercod Pwyllgorau yn bresennol (a fyddai'n cyfyngu'r digwyddiadau hynny i'r sesiwn misol ar fore Gwener), neu'n anffurfiol, a'r Aelodau unigol yn mynd i ddigwyddiadau lleol fel rhan o'u rôl yn yr etholaeth, ac yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.

PWYLLGOR RHANBARTH DE DWYRAIN CYMRU

BLAENRAGLEN WAITH A DULLIAU GWEITHIO

Cefndir

1. Bellach sefydlwyd pedwar pwyllgor rhanbarth gan y Cynulliad yn unol â Rheol Sefydlog 10. Mae Pwyllgor De Dwyrain Cymru yn cynnwys [ychwaneger y siroedd o Reol Sefydlog 10.1].
2. Swyddogaeth y pwyllgorau rhanbarth, fel y'i nodir yn Rheol Sefydlog 10, yw cynghori'r Cynulliad am:
 - faterion sy'n effeithio ar eu rhanbarthau;
 - effaith polisiau'r Cynulliad yn y rhanbarthau hynny; a
 - gwaith cyrff cyhoeddus yn y rhanbarthau.

Yn unol â Deddf Llywodraeth Cymru, sylwer mai rôl ymgynghorol yn unig sydd i'r pwyllgorau rhanbarthol.

3. Mae Rheol Sefydlog 10 hefyd yn nodi y dylai pob pwyllgor rhanbarth gyfarfod yn ei ranbarth o leiaf ddwywaith bob blwyddyn, ac y bydd ganddo'r per i ethol ei gadeirydd a phenderfynu ar ei raglen waith. Ar gais unrhyw ddau o'i aelodau, gall pwyllgor rhanbarth hefyd benderfynu cynnwys eitem o fusnes ar agenda cyfarfod penodol yn y dyfodol.

Blaenraglen waith

4. Yn wahanol i'r pwyllgorau pwnc, nid oes gofyniad ffurfiol i'r pwyllgorau rhanbarth fod â blaenraglen waith. Serch hynny, cynigir y dylai Pwyllgor Rhanbarth De Dwyrain Cymru fabwysiadu'r arfer hwn, er mwyn helpu'r Aelodau a'r swyddogion i gynllunio busnes y Pwyllgor at y dyfodol ac i hysbysu cyrff cyhoeddus am fusnes a fydd yn codi yn y dyfodol.
5. Mater i'r pwyllgorau rhanbarth fydd penderfynu ar gynnwys y flaenraglen waith. Fodd bynnag, bydd angen iddynt osgoi dyblygu gwaith y pwyllgorau pwnc, a chanolbwyntio ar faterion lleol. Er enghraifft, bydd pwyllgorau rhanbarth mewn lle da i ategu gwaith y pwyllgorau pwnc trwy ystyried effaith polisiau Cymru gyfan ar yr ardal leol, a gwerthuso eu

heffeithiolrwydd. Bydd pwyllgorau rhanbarth hefyd mewn lle da i ystyried materion trawsbynciol, er enghraifft, datblygiad cynaliadwy, ar y lefel leol.

6. Mae hyn yn golygu y byddai'r Pwyllgor, o bosibl, yn dymuno pennu un neu ddau faes sydd o bwys arbennig i'r rhanbarth, y gallai eu hystyried mewn dyfnder mewn mwy nag un cyfarfod. Wrth ddewis y materion hyn, mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor yn dymuno ystyried y blaneraglenni gwaith sy'n cael eu datblygu gan y pwyllgorau pwnc ar hyn o bryd. Drwy wneud hyn, bydd y Pwyllgor yn gallu cyfrannu yn y ffordd fwyaf effeithiol i ddatblygiad polisïau'r Cynulliad trwy gyfrannu at waith y pwyllgor pwnc perthnasol.

7. Pwrpas yr awgrym hwn yw rhoi canolbwynt i drafodaethau'r Pwyllgor yn hytrach na chyfyngu arnynt. Bydd cyfle gan yr Aelodau o hyd i drafod yr holl faterion sy'n bwysig i'r ardal. Bydd y rhain, yn ddi-os, yn cynnwys amrediad llawn cyfrifoldebau'r Cynulliad.

8. Bydd y Pwyllgor hefyd yn dymuno ystyried ei berthynas â'r cyrff cyhoeddus sy'n gweithredu yn ei ardal. Eto, bydd angen sicrhau bod gwaith y Pwyllgor yn ategu gwaith y pwyllgorau pwnc, a fydd yn monitro effeithiolrwydd y Cyrff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad sy'n gweithredu o fewn eu meysydd pwnc.

9. Hyd yn hyn mae'r Clerc wedi cael un awgrym am fater i'w drafod yn y flaen-raglen waith (sef y Gronfa Ddatblygu Rhanbarthol Ewropeaidd). Mae'n sicr y bydd yr Aelodau am godi syniadau eraill yn y cyfarfod. Tybir y bydd y Pwyllgor yn cynnal chwe chyfarfod ffurfiol y flwyddyn, sef ym mis Hydref, Rhagfyr, Ionawr, Mawrth, Mai a Gorffennaf.

Dulliau gweithio

10. Bydd y pwyllgorau rhanbarth yn fodd i feithrin cysylltiadau hanfodol rhwng y Cynulliad a chymunedau lleol. Cynigir y dylai cyfarfodydd ffurfiol y Pwyllgor gael eu cynnal ar draws y Rhanbarth.

11. Mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor yn dymuno cynnal sesiynau eraill, naill gyda'r cyrff cyhoeddus neu leol, ar draws y rhanbarth. Gellid trefnu'r sesiynau hyn yn ystod y misoedd pan na chynhelir cyfarfodydd ffurfiol o'r Pwyllgor. Mae yna nifer o batrymau y gellir eu mabwysiadu ar gyfer y digwyddiadau hyn. Un posibilrwydd yw y byddai grwpiau o Aelodau'r Pwyllgor yn cynnal cyfarfodydd anffurfiol yn eu hardaloedd, mewn mannau cyfarfod lleol megis canolfannau cymunedol, neuaddau pentref neu hyd yn oed mewn ysgolion.

12. Wrth drafod y ffordd orau o feithrin cysylltiadau â chymunedau lleol, bydd angen i'r pwyllgor ystyried a ddylid trefnu'r cyfryw gysylltiadau ar sail eithaf ffurfiol, a'r Clercod Pwyllgorau yn bresennol (a fyddai'n cyfyngu'r digwyddiadau hynny i'r sesiwn misol ar fore Gwener), neu'n anffurfiol, a'r Aelodau unigol yn mynd i ddigwyddiadau lleol fel rhan o'u rôl yn yr etholaeth, ac yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.

Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor Mehefin 1999